

W E S R O D Ą D N I A 20. G R U D N I A 1809.

*Dalszy ciąg raportow woyska Pol-
skiego.*

S Z T A B J E N E R A L N Y.

R O Z K A Z D Z I E N N Y.

*W głównej kwaterze w Pniowie dnia 12
Czerwca 1809 roku.*

JO. Xzę Naczelnu Dowodca podaje do
wiadomości woysku, dwa następujące dekreta
Najjaśniejszego Pansa.

Wypis z protokolu Sekretoryatu Stanu.

W Lipsku d. 3. Czerwca 1809.

Fryderyk August, z Bożey łaski Król Sa-
ski, Xzę Warszawski, &c. &c.

Rapports naszego Ministra wojny, o zdo-
byciu szturmem na nieprzyaciela obronnego
miasta Zamoyścia, odebraliśmy z tym radosnem
uczuciem, jakie w nas ciągle wzbudza chwala
naszego woyska, którą okrywa się, męznym
zawsze nie już opieraniem się, ale atakowa-
niem w każdym zdarzeniu przewyższającego
w sile nieprzyaciela, i odnoszeniem na nim
tak świetnych korzyści.

Ponowie to oświadczenie woysku i jego
Naczelnemu Dowodzey miłym i dla nas u-
kontentowaniem.

(Pod.) *Fryderyk August.*

Przez Króla.

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu
Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem :

Minister Sekr. Stanu
Stanisław Breza.

*Wypis z protokolu Sekretoryatu Stanu. J
W Lipsku d. 4 Czerwca 1809 roku.*

Fryderyk August, z Bożey łaski Król Sa-
ski, Xzę Warszawski, &c. &c.

Dzień po dniu przychodzą nam wiadomości
o coraz nowo zdobytych na nieprzyaciela ko-
rzyściach. Zaledwo oświadczyliśmy walecz-
nemu woysku i jego Naczelnemu Dowodzey
uczucia, na doniesienie o odważnym przez
szturm wzięciu twierdzy Zamoyścia, alieś
odebrany raport o zdobyciu Jarosławia, no-
we nam podaje wydarzenie do wyrażenia na-
szemu woysku i jego Naczelnemu Dowodzey
nowych pochwał. i naszego ukontentowania.
Obie zapewniające naszemu Ministrowi wojny
jako Naczelnemu Wodzowi przez niego chcemy
mieć je podane, i naszemu woysku Xięstw^o
Warszawskiego, które jeżeli z uczuciem przyię-
ło, pierwszą naszą do niego odezwę, tem
bardziej polegać może na naszej przyszłości.

ści im więcej połącza miłość ojczyzny, i walczną iey obronę, z przywiązaniem do swojego Króla.

Ządamy przytym po naszym Ministrze wojny, aby świadcz, i Pułkownikowi Paszkowskiemu naszemu Adjutantowi Jeneralnemu szczególne nasze ukontentowanie, za iego użyteczne usługi, i za czynione nam za cenę Ministra tak pilne i dokładne rapporta o działaniach woyska i iego obrótach.

(Pod.) *Fryderyk August.*

Przez Króla.

(L.S.) Minister Sekr. Stanu,
Stanisław Breza.

Zgodno z oryginałem:)

Minister Sekr. Stanu

(Pod.) *Stanisław Breza.*

Zgodno z oryginałem:

Jenerał brygady Szef Sztabu Jen.
Fiszer.

S Z T A B J E N E R A L N Y
ROZKAZ DZIENNY.

W kwaterze głównej w Pniowie dnia 14 Czerwca 1809.

Dnia 12 b. m. atakował nieprzyjaciel na wszystkich punktach w pozycyi naszej nad Sanem; wielokrotnie powtórzone iego ataki, były równie natarczywe i silne, iak pod Raszynem, lecz jeżeli można jeszcze, z większą niż tam odwagą i wytrwałością, na wszystkich punktach odparte zostały tak, żeśmy nigdzie ani na jeden krok nieustąpili z pozycyi, i chociaż oprócz wielu innych ataków izdy, kilcyffery po kilka razy na piechotę z największą natarczywością uderzyli, naryżeszisy ogień z reszney strzelby i armat, wód od godaloy zgiey aż prawie do północy. Pokazało woysko przez swoją wytrwałość i heroiczną prawdziwą odwagę w tej długiej bitwie, że chociażby całe zebrane sily Arcy

Xcis Ferdynanda, były na nie uderzyły, straciłyby równie nieprzelmany od, or, iak kerpus Jenerała Schaurth. Strata nasza nieprzechodzi 50 rannych i dwudziestu kilka zabitych; straciłmy także kilku w niewolę wziętych, przez zabójczą zapalczywość w zapędzaniu się za uciekającym nieprzyjacielem. Strata nieprzyjaciela zwłaszcza w iżozie, nierównie była większą, i kier sy niepotrafily ich od zguby obronić; mamy przeszło 100 niewolnika. Nieprzyjaciel cofnął się do swego obozu, gdzie spokojnie stoi dotąd; jeżeli zstym wydany dzisiaj został rozkaz do zajęcia inney na prawym brzegu Sanu pozycyi, nikt zapewne tego za cofanie się przymuszone uważać nie może, lecz raczej iako skutek, skombinowany z woyakiem Rossyjskim operacyi.

JO. Xzę Naczelnny Dowodca oświadcza z ukontentowaniem i oddaje tu sprawiedliwość W. Jenerałowi Kamienieckiemu, który przez rozsądne, i doskonałe swoje dyspozycye, i przez swą niezwykłą odwagę, nie mało się do sławy w tym dniu przez woysko nasze nabytey, prysł żył. Toż samo powiedzieć należy o Pułkowniku Młachowskim od pułku 1go piechoty, o Majorze Wolińskim, o Majorze Redlu z kerpusu artylleryi, i Szefie batalionu Kryśińskim. Tenże Jenerał winno oddać pochwały Pułkownikowi Petockiemu, który ciągle stał, z dwoma kompaniami dla wapienia piechoty pod samą wsią Ponezką; armata jedna pod kommandą Porucznika Mikuszewskiego od artylleryi konney, użyta przy tym posterunku, bardzo skutecznie działała; posterunek na samym prawym skrzydle dzielnie był wspierany przez Sela szwadronu Ostrowskiego od 3go pułku jazdy, i Kapitana Soltyka od artylleryi konney, który ogniem z dwóch armat, strzeliwie rażał nieprzyjaciela. Podpułkownik Dzine, kommandujący na le-

wym skrzydle, gdzie także znajdował się Pułkownik Paszkowski, również wiele odparł nieprzyjaciela; wziął mu kilkadziesiąt niewolników. Kapitanowie Gwardii Łęczyński z pułku 1-go również Hutor, Kapitanowie Krasnodębski i Górski, Adjutant Major Wężyk, i Porucznik Klichiewicz z pułku 2-go piechoty, służyli wszyscy na szczególny szturmik wojska, a jego bracia Kapitan Słucki z pułku 2-go piechoty, który z resztą kompanii gwardyjskiej w oddzie nieprzyjaciela wziętych w niewolę. Jenerał Pelletier chwali śmiało i roztropnie postępowanie Kapitana Saweryna od artylerji konnej, Adjutanta Majora Kobylińskiego od taboru artylerji, i Porucznika Sawana z korpusu artylerji; naczelnym urzędnik zdrowia Puchalski mający przy sobie urzędników zdrowia, Przybylskiego, Przystańskiego i Kocha, opatrywał pod ogniem armatnym rannych żołnierzy naszych, i tak tym nowym dowodem gorliwości potwierdził dawną nabytą sławę.

Jenerał brygady Szef sztabu Jenerał.
(Pod.) *Fischer.*

Hornowski kommandant miasta stołecznego Warszawy, z rozkazu JW. Jenerała Kosińskiego, wiadomia Publicznosci, iż przybyły w ten moment kuryer z głównej kwatery, przywiozł wiadomość, że nieprzyjaciel d. 16 tego miesiąca w wielkiej sile atakował Sandomierz; lecz walcząc Jenerał Sokolnicki, odkrył okalce Sandomierza i upami nieprzyjacielskiemi; wziął cztery armaty, i 1300 ludzi w niewolę z brat.

Szczegóły tego tak świątecznego zwycięstwa później egi szczerze zostaną.

W Warszawie d. 18 Czerwca 1809.

(Pod.) *Hornowski.*

Zgodno z oryginałem: *Wilkoszewski.*

Z Warszawy d. 12. Grudnia.

W niedzielę pod czas parady wojsko-

wey oglądał JW. Jenerał dwizyi Dahrowski wojsko, które na tę paradę wystąpiło. — Tęgoż dnia JW. Jenerał-Gubernator dał wielką obiad dla JW. Jenerała Dahrowskiego, na który członki różnych władz, JW. Ministra Rezydanta Francuskiego, i zasakomitate Damy zaprosił.

JW. Minister Skarbu powrócił z Krakowa do Warszawy.

W sobotę po południu przyjechał tu pułk jazdy dowodztwa W Pułkownika Tzeckiego, przeznaczony na leże w departamencie Łódzkim.

Kadeci Szkoły artylerji i inżynierów obchodzili na dniu dzisiejszym rocznicę traktatu Poznańskiego, przez umieszczenie w szkole trzech obrazów, o swym koszcie, z szerepłych dochodów na fraszki sobie zoltawionych, zebranych. Pierwszy obraz jest wizerunkiem W. Napoleona, pod którym takowy napis umieszczony: *Dał nam oyczyznę, uczmy się jej bronić.* Drugi N. J. Króla w mundurze Polskim, pod którym napis: *Fryderyk August Król Saski, pierwszy Xiążę Warszawski, potwierdził i uposażył tę szkołę.* Trzeci, J. O. X. N. Naczelnego Wodza wojsk Polskich; mapę Galicyi i Xięstwa w ręku trzymającego, pod którym napis: *Pierwszemu założycielowi swemu wdzięczna szkoła.*

Te obrasy pracowicie wykonane przez JP. Woyniak wskiego zostają.

Gdy zgromadzili się Kadeci w paradzie w szkole, kommandant ich JP. Gutkowski, Pod-Dyrektor szkoły artylerji i inżynierów w następującym sposobie przemówił do nich:

"Uczniowie! Oświadczoną chęć waszą, iż przegnacie o swym koszcie mieć w swej szkole wzorw Meżow na bardziej nasz kraj i was interesujących, z najwyższym uczu-

ciem radości przyjąłem; dowiedliście albowiem, iż i w waszym wieku umiecie być wdzięcznymi, i umiecie oddawać bądź przyawoity komu należy, co nadal wroży o was naysięknieysze nadzieie. Stosownie więc do chęci i możności waszych zatrudniłem się, przy pomocy W. Profesora Kurezyńskiego, wystawieniem trzech obrazow, które dziś publicznie umieszczamy w szkole.

" Pierwszy wzór Napoleona W. Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiej, niech wam nigdy nie schodzi z oczu; miejcie codziennie w żywej pamięci, iż z ręk Jego odebraliśmy tak ulubioną nam oycyszną, i wiedźcie, iż gieniusz Nieśmiertelnego w dziejach świata, w takiej jak wasza, rozwił się szkole. Pomniycie, iż może przyśdź czas, w którym na waszej umiętności, rostopności, męstwie i prawdziwym przywiązaniu do oycyszny, zależeć może sława i potęga narodu, a w przeciwnym przypadku upadek onego. — Są to więc powody, które was nymocniey zachęcać zawsze powinny do doskonalenia się w umiętnościach i w sztuce wojenney. Pomniycie i na to: iż jak wielka sława jest biegłego wojownika, tak też przykro i długo pracować trzeba do doskonałego nabycia sztuki wojenney, która na wszystkich prawie umiętnościach i sztukach wspiera się.

" Drugi wzór Nay. Fryderyka Augusta Pana naszego miłościwego, niech wam codziennie przypomina zbior doskonałości wszystkich wnot, i nayszyjszą podporę sztuk i umiętności. Za jego to panowania nayszczęśliwsza Saxonia, i nawięcey ofiucie tak w ludzi uczonych, i w piękne kunszta. Wpatrując się w to szanowne wyobrażenie, pomniycie, iż nie dosyć jest być biegłym wojownikiem, lecz i cnotliwym człowiekiem

bydź należy; w takim to tylko razie wojownik i sławę sobie ziednać, i nymocniey do uszczęśliwienia narodu przyczynić się może. — Starajcie się uczciwie przez przykładanie się szczerze do nauk, stać się godnymi nie tylko tych wydatkow, które Nay. Pan na udoskonalenie się wasze postanowił, lecz i dalszey łaskawey Jego pamięci i wsparci.

" Trzeci wzór JO. Xięcia Jozefa Ponia-towskiego, Naczelnego naszego Wodza, słusznie należy do waszey wdzięczności; pierwszy bowiem nie tylko w krytycznych czasach zakład waszey szkoły postanowił i boynie darami opatrzył, lecz i wśród nymocnieyszego szczęku oręza, pamiętał zawsze o was, i o udoskonalenie wasze nieustannie stara się. To tak przyiemne wyobrażenie, niech was zawsze zachwyca, i codziennie wystawia wam zwrócone czasy Zygmanów i Sobieskich, gdzie cały świat zadziwiała sława oręza Polskiego. — Pomniycie na to, iż wy i wam podobni, macie w czasie bronić tej ziemi, która dziś ocaloną i rozszerzoną została, a która wiele krwi i męstwa waleczny h naszych rycerzy kosztowała, i że macie utrzymywać zawsze tę sławę oręza Polskiego, iaka dziś starszych waszych braci zdołi.

" Kontent jestem, iż dzisiejszy dzień obraliście do tej uroczystości, iako rocznicę traktatu Poznańskiego, mocą którego ścisłe przymierze zawarł Nayias. Pan z nayszyjszym Sprzymierzyńcem swoim, i do godności Królewskizy wyniesionym został, co wrożyło nam zaraz, iż otrzymamy tak dawno pożądanego od nas Monarchę. Idźmy więc do świątyni Boga, dla złożenia podziękowania Panu Złotopow za tak szczęśliwy wypadek, błagania Go, aby w nayszyjsze czasy przedłużał życie i zdrowie łaskawie nam panującego i ukochanego Króla, i aby iako

nymocniej utkwie racy? w sercach waszych wszystko to, co teraz słyszeliście. „

Po skończonej tej mowie, dało się spostrzedz pewne wrażenie na umysłach Kadetów, gdzie po krótkim czasie porozumiewszy się z sobą, nim wyszli do kościoła, jeden z nich, JP. Sueborski Sierżant, w imieniu wszystkich, tak odpowiedział:

„ W imieniu moich kolegów dozwol szanowny Kapitanie, abym, choć nieprzygotowany, wyraził ci wdzięczność uczniow twemu dozorowi powierzonych. Obehd dnia dzisiejszego złożenia hołdu uszanowania i wdzięczności tym tak nas uszczęśliwiającym osobom, tyle dla nas powinny i chlubny, twoim w nas wpaianym winniśmy sentymentem. Skutek onych sama tylko przyszłość wyjawic jest zdolna, w której starać się okazać będziemy, abyśmy się stali g. dnami ciebie i szanownych naszych nauczycieli, którzy nie oszczędzają wszelkich sił i trudów, i za szczególny przedmiot mają użytek i dalszą chwałę naszą. „

Po skończonej takowej uroczystości poszli Kadeci w paradzie wojskowej do kościoła XX. Piarow.

Z Paryża d. 30. Listopada.

Cesarskie gwardye krótko w Paryżu zabawią. Cała jazda gwardyi przechodzi w prawdzie tędy, ale część piechoty idzie prosto do Hiszpanii. Wszystko zdzie się zapowiadać, że Najjaśniejszy Cesarz przed końcem jeszcze Stycznia wyiedzie do Hiszpanii.

Mniemają, iż atak Anglików, którym grobą wyspę Korfu, wstrzymał Króla Neapolitańskiego od podróży do Paryża.

Jenerał Samsom, dowodzący naczelnie inżynierami przed Gironą, przyjechał wczoraj z nadzwyczajnem zleceniem do Paryża.

Senator, Jenerał Valence, dowodzący Po-

lakami w Hiszpanii, przyjechał za pozwoleniem z Madrytu do Paryża.

Radca stanu Thibeau, prefekt departamentu Rodanu, został hrabią państwa.

Habia Cretet, dawniej minister wewnętrznego, umarł wczoraj. Na kilka dni przed śmiercią zaopatrył się SS. S kramentami i wszystkich obecnych pobożnością swoją zbudował. Dożył lat 63 i był, jak wiadom, na hrabiego Champani wyniesiony. Ponieważ umarł w służbie krain, J. C. K. Mość rozkazał zatem, aby był z takimi samymi uroczystościami jak zmarły Minister do spraw duchownych Portali, chowany. Stan kupiecki traci w nim, który był razem rzędcą banku Francuskiego, szczególniejszego przyściciela.

Owogday odwiedził J. C. K. Mość o godzinie 4 po południu Króla Jmei Saskiego w pałacu na polach Elizejskich. Potem udali się oba Monarshowie na polowanie w lasku Bułńskim. O godzinie 3 powrócił Cesarz do pałacu Tuilleries i przydował na radzie ministrów. Na drodze iadąc do Króla Saskiego powitany był od popisowych gwardyi, którzy właśnie po świeżeniach wypoczywali: „ Niech żyje nasz Oyciec, Cesarz! „

Jutro uda się dwor do Malmaison, gdzie dla Króla Saskiego dana będzie wielka ucza.

Jutro oczekiwany jest Król Wirtemberski w Paryżu. Stać będzie w apartamentach pałacu Senatorskiego. Korpus Mamelukow i dworskie powozy poszły na przeciw niemu.

W krotce wyidaie tu pismo, które wiele rzuci światła względem zdarzeń terażniejszej wojny.

Przybyli tu wczoraj konni strzeley Cesarskiej gwardyi.

„ Ostatnie gazety Angielskie, które odebraliśmy (wyrza dziennik Argus) wystawiają Anglią jako chorego, którego stan zdrowia

pogorsza się za każdą odmianą sposobu życia i lekarzów. Lekarze, których oddała, zostawiają go na krainie grobu, a nowo przybrani wtrącają go weń może. „

Zeni się teraz kilku sławnych generałów, i z tego powodu dawane będą świetne uczy w Tiwoli.

Marszałek Ney, Xzę Elchingen, przybył d. 22 b. m. do Bajony.

Dziennik Paryski zawiera co następuje:

Z Bononii d. 8. Listopada.

Sławowny nasz Arcybiskup, Kardynał Oppizoni, wezwał przez okólnik wszystkich plebanów swej diecezyi, aby całego swojego wpływu użyli na zwrócenie do postuszeństwa młodej liczby obłąkanych owieczek przez żarłoczny wilk w sukience pasterskiej Guilot. Dobry pasterz powinien wystawieć tem owieczkom niebezpieczeństwo, na jakie się wystawiają, iako też korzyści, które mieć mogą, powracając do owczarni. „

Monitor wyraża co następuje:

„Udzielamy tu czytelnikowi osobliwszy artykuł, dla okazania jak dalece oszukują naród Angielski i w jak krytycznym śnaydować się musi stanie, kiedy takie wymyślają brednie. Wspomni nego artykuła z Angielskiego pisma *the Times* jest treść następująca:

„Rozchodząca się powszechnie w Holandyi i Francyi pogłoska o słabości Bonapartego i o iey gatunku, potwierdza się z różnych okoliczności. Za powrotem z Wiednia widzieliśmy, iż zamiast udania się do ulubionego swego mieszkania w St. Cloud, mieszka w Fontainebleau, w pałacu, w którym rzadko mieszka, i to tylko kilka dni dla polowania. Jeżeli życzeniem iego było uniknąć widoku publiczności, tedy pałac w Fontainebleau był z tego względu dla niego dogodniejszy, bo jest bardziej od Paryża oddalony, niżeli

St. Cloud. Z resztą powiadają, że J. C. K. Moś nie prędey uda się do Hiszpanii, a wszystko tam przygotowane zostanie, i że długo mieszkać będzie w Fontainebleau. Okoliczności i te dalekiemi jednak są do okazania, ażeby podpadł pomieszanemu zmysłowi, lubo do tego wielkie podobieństwo, iako widac z zapewnień urzędowego pisma i z bezprzykładnej szybkości, z jaką Bonapart sprowadził się na fortyfikacye w Kel. Nadeszły nie dawno z Paryża list zawiera następną uacy z gadkowy wyraz: „Jesteśmy fizycznie mocnem, a moralnie słabem. „ Zostawiamy czytelnikowi rozwiązanie tej zagadki. „

Z Bruxelli d. 1. Grudnia.

Podług doniesień od brzegów, czynią Anglię przygotowania do ustąpienia z wyspy Walsheren. Zapewniają, że już ustąpili z Rammekens, aburzywszy tamtejsze fortyfikacye.

Z Medyolanu d. 22 Listopada.

Wicekról udał się z swą małżonką do Monza, gdzie kilka tygodni zabawi. (Podróż ta zbija pogłosek, iakoby Wicekról pojechał do Paryża.)

Wywóz towarów Włoskich dozwolony jest pod pewnymi warunkami do Illiryskich prowincyy.

Z Laybachu d. 13. Listopada.

J. Cesarz w czowska M śc Wicekról Włoski wydał w Willach następujące przyiemne rozporządzenie dla wszystkich urzędników nowo zabranych krajów: — „Każdy z urzędników bez wyjątku pozostać na swoim urzędzie z dotychczasową płacą. W następującą pierwszą niedzielę w Grudniu zaprzyjęgą po nabożeństwie wierność Najjaśniejszemu Cesarzowi i Królowi. „

Wczoray zawieszony tu zostały na miejscu Austriackich Cesarzsko-Francuzkie orły

herby na gmschach publicznych.

Z Lizbony d. 20. Października.

Przyjaciele nasi ciągle dworują; lecz na tem się wszystko kończy. Od wyjazdu Napoleona nie zyskali ani pię'zi ziemi; coż zrobią za jego powrotem? O bitwy pod Talawera nie nie zrobiono, niczego nie tentowano. Znak mitsi officerowie naszego woyska, Wellesley, Beresford, Wilson, &c. tu się znajdują, a woyska stoją na granicy. Nie wiedzą sami co czynić mają; bo jeżeli naprzód postąpią, obawiać się należy, żeby nie doznali losu pod Talawera. Zwycięstwo dnia tego drogośmy zapłacili, i podobne zwycięstwa zniszczą nas do szczytu. Bitwa ta okazała tylko, iż w rowney sile wydołamy Francuzom; lecz naylepszy nasz jenerał nie może się równać z marszałkiem Francuzkim. Woysko nasze ucierpiało wiele z powodu niedro- wego klimatu; susza i upał zabijaia nas. Klima Indyjskie nie jest tak szkodliwe. Jeżeli Hiszpania i Portugalia uratowane zostaną, tedy nie stanie się to przez Anglię, ani przez mieszkańców, ale przez jakiś niespodziewany wypadek, który Francuzow z tych krajow oddali. Anglicy nie są dosyć licznemi, aby mogli się z Francuzami potykać. Hiszpanie niezgodni nawet pomiędzy sobą, bez dobrych officerow i karności, nie są zdolni do wojowania. Jeżeli Hiszpania zdobyta zostanie, nie widzę wcale podobieństwa, iak moglibyśmy Portugalię utrzymać. Gory wzdłuż Tagu aż do Douro tve wprowadzie są do obrony, ale poty tylko, poki nieprzyjaciel nie będzie panem Sierra Morena. Potem nie znajdzie żadney przeszkody do dostania się aż do Lizbony. Na ow czas głupstwem byłoby potykać się z woyskiem Francuzkim. Woysko nasze przyrównać można do pojedynczych oddziałow na placu bitwy, w stosunku do liczby nieprzy-

iaciele. Hiszpanie nawet patrzą na nas iako na nieprzyjaciol. Portugalczykowie dobrzy są ludzie, ale w wojnie nie można na nich polegać. Portugalia musi także uleże, iak tylko pokusze się Napoleon na czele wielkiego woyska.

Z Rzymu d. 18. Listopada.

Onegdaj powrociwszy Nayiaśnieyszy Król obu Sycylii z Civitavecchia, raczył znaydować się na wielkiej uczcie, którą dał dla niego Hrabia Miolis, rządca Rzymu, w pałacu Doria. Wszystkie nayznakomitsze osoby w Rzymie tak z szlachty, iako i z mieszczan znaydowały się na tey uczcie. Wieczera dana była przeszło na 400 osób. Poszczono potem balon, oświecony i przyozdobiony herbami Cesarskiemi. Gdy balon doszedł do pewney wysokości, zamienił się w fajerwerk, co sprawiło nayprzyjemniejszy widok. Uستا zakłóczyła się balem.

J. K. Moś odwiedził muzeum i warsztaty naylepszych naszych artystow. Naydłużej jednak zastanawiał się nad posągiem bronzowym Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, który sławny Rzeźbiarz Canova wyrobił z marmuru.

Król wyjechał tego samego dnia wieczorem na powrot do Neapolu, zostawivszy w Rzymie tem większy po sobie żal, że bytność swoią samemi dobrodzieystwami oznaczył.

Z Augszburga d. 29. Listopada.

W przeszłą niedzielę w wieczor przybył do pocztowego domu w Meitingon (w pół drogi do Donauwerth) powoz z dwiema mężczyznami, jedną młodą kobietą i 16 letnim chłopcem, którzy tam zanocowali. Po pół nocy słyszał pocztmistrz krotki, ale żalosny krzyk. Nazajutrz na zapytanie pocztmistrza, ecby ten krzyk znaczył, odpowiedział jeden z męż-

szym, iż dobrze wybił chłopa za nieochędo-
 stwo. O godzinie 9 odiechała cała kompania
 do Angszburga, ale mniej jedną osobą, i u-
 wiązano w tyle powozu grubym łomak, na któ-
 rym siedł chłopak. Gdy pocztmistrz otwo-
 rzył izbę, w której podróżni stali, znalazł
 łożko krwią obroczone; przypomniał sobie o-
 raz, iż kobieta nie odiechała z niemi, i że jeden
 z mężczyzn pokazał się rano był w kobiecych
 sukniach. Doniósł zaraz o tem swierchności
 miejscowej, która dała znać tutejszoy poli-
 cyi i podróżni aresztowanemi za przybyciem
 zostali. W łomaku znaleziono zwłoki mło-
 dey kobiety, której głowa była szkaradnie
 krwami i palaszem pokalczona. Z wyciągnio-
 nej inkwizycyi pokazało się, iż zamordowa-
 na nazywa się Dorota Blankenburg, rodem z
 Gdanska. Towarzyska mordercy przebrana
 po mężku, mająca 32 lub 34 lat, nazywa się
 Marya Teresja Marschal i żyła dawniej czę-
 ścią w Kistrynie, częścią w Kolbergu. Chło-
 piec ma lat 15 i nazywa się Karol Ludwik
 Marschal, i jest synem żołnierza z Berlina. Ten
 udzielił najpierw kilka razy w głowę dre-
 wianem z brzą kobietę. Właściwy morderca
 nazywał się już Jozef Antoni, już Albertini.
 Przed 5 laty był dobozem w batalionie Kor-
 skańskim; iakoż powstał go z kim jeden z stoją-
 cych tu żołniersy Francuzkich. Zamordowa-
 na była bardzo piękna kobieta; bielizna iey i
 suknie okazyły, że lubiła czyścić się nosić. Gdy
 morderca ztonie mordercy w kładano na nogi
 kładany, znaleziono pomiędzy podszewami
 w iey trzewikach 500 zł. ryń. w złocie, co po-
 bliło niektóre wyznania mordercow, i zdało
 się, że łakomstwo było powodem, do zaboy-
 stwa,

Z Szafhuzy 13. Listopada.

Dzisiaj przybyła tu pierwsza kolonna dy-
 wizyi Generala Lagrange z Kemptan. Inne ko-

lony nadejdą wkrótce i stać będą w naszym
 mieście i jego okolicach.

Z Inspruka d. 26. Listopada.

Jeszcze bliżej się Francuzi w Wintshgau i
 w dolinie Passay zrokoszani, których Ho-
 fer na nowo do broni wezwał. Trzej góńcy
 schwytani są od nich i pocztę, idącą do Bo-
 tzen i Roveredo, także zapewne los spotka.
 Hofer powiada w wydany do mieszkańców
 Wintshgau i wyższego Inthalu rozkazie: Iż
 radził im w prawdzie, aby broń złożyli, lecz
 oszukany w tej mierze został od Xięży i in-
 nych ludzi, których miał za swoich przyja-
 ciół. Mają więc mężnie ważyć, jeżeli nie
 chcą wiedzieć zniszczenia świątyni, klaszto-
 row i całej religii, &c. W tymże rozkazie
 dodaje Hofer, iż chciałby iod dobrze myślą-
 cych ludzi dowiedzieć się, co też Szwa-
 carya robi!

Z Duffeldorfu d. 27. Listopada.

Na całej linii celnicy od prawego brzegu
 Renu aż do Elby zatrzymane zostały środki prze-
 ciw ukradkowemu handlowi i w prowadzeniu
 cesarskich towarów. Z Mappa piszą, iż
 składy kupców tamtejszych zabezpieczone
 zostały, w celu przekonania się, wiele znay-
 dowano się w nich towarów gdy komory usta-
 nowione były, i wiele teraz się znayduje.
 Sąsiedzkie i sprzymierzone rządy przekonane
 o ważności przytłumienia na stałym lądzie An-
 glejskiego handlu, wspierają w tej mierze
 wszystkimi sposobami rząd Francuzki, i nie
 opuszczają żadney sposobności do wykonania w
 tym względzie wyraźney swej woli.

Z Hanoweru d. 4. Grudnia.

Polutrze wychodzi stąd stojący tu od nie-
 jakiego czasu batalion Portugalczyków, pod
 dowództwem Pułkownika Hrabiego St. Mi-
 chei, do Ratysbony.

GAZETY KRAKOWSKIE

 W ŚRODĘ DNIA 20. GRUDNIA 1809.

Z Londynu d. 17. Listopada.

(Przez Francją.)

Jenerał Brownrigg mianowany został naczelnym dowódcą wojsk naszych w wschodnich Indjach.

Przybyłe z Bałtyckiego morza ładunki konopi, tak są uszkodzone, iż mało co będą mogły być użyteczne dla naszej marynarki.

Z Lizbony przybyło do Plimutu 40 przewozowych statków z ranionymi i choremi żołnierzami.

W Chinach grassuje morowa choroba. Z wschodnich Indyj donoszą, iż Holkar w tak wielkim znalazł się kłopotcie, że postanowił część swego kraju ustąpić za pewną sumę Scindaahowi. Drugi syn Typo-Saiba umarł z największą uroczyłością pochowany został.

List z Gibraltaru pod d. 21 Października wyraża: Przybył tu Jenerał Fraser i objął dowództwo nad twierdzą. Wojska nasze w Syeylii, które w północnych i południowych okolicach Messyny obozują, wynoszą razem około 16,000 ludzi, pomiędzy którymi znajduje się 1000 chorych.,,

Ponieważ okręty nasze zabrały 4 Algier-

skich i Tunetańskich korsarzy, przeto handlowych krajów z Gibraltarem przerwany został.

Arcybiskup Toledo oczekiwany był d. 20 Października w Sewilli.

Podług doniesień z wschodnich Indyj przywrócona została spokojność w wojsku tamtejszem. Oddalenie officerów potwierdziła dyrekcya kompanii.

D. 22 Listopada. (Przez Francją.)

Kapitan Woodriffe popłynął do Waleheren, dla uskutecznienia odpłyniania statków wojska.

Kawaler d'Anduaga, ostatni poseł w Holandyi, płynie na fregacie Lawiaia z Anglii, do Kadyxu. Domyślają się, że ważny posiędzie urząd w juncie Sewilskiej.

W przeszły wtorek umarł tu najbogatszy z krawców, którym kiedy słyszano, P. Hill. Zostawił bowiem 800 000 f. sz. majątku. Był on krawcem z profesyji, ale majątek zrobił z prochowni, którą miał w Whitton, dostawiał proch do Turzech, a statki brał lewancie towary, które z wielkim przyszkolem zyskiem.

Przybyli tu z Tyrolu deputowani o posłki, są Majorowie Müller i Schöneker. Do

pisem naszych podał artykuł o naszym zdra-
żeniu w Tyrolu. W tym artykule podaje,
że imię Tyrolu znikło przez naszą ska system-
low, i że 4 miasta i 26 wsi, nie licząc wielu
pojedynczych chat, spalonych zostały.

Dziśnienią z Kadyxu pod d. 30 Października
opiewają, iż ta Romana pojechała do wojska
w prowincyi Mancha, dla przywrócenia s-
woim bratem posłuszeństwa w tej prowincyi.
Generał Equia oddalony został od wojska przez
Juntę, i też odrzuciła projekt ustanowienia wy-
działu wykonawczego.

Były nasz poseł w Amstercie, P. Erskine,
odpłynął stamtąd na fregacie Afrykanes do
Anglii. P. Jackson rozpoczął tam już swoje
poselstwo.

Znajdujące się już na okrętach 1800 wojska,
które miało do Waleheren popłynąć,
wysiadły naładunek okrętów. — W ostatnich 6
tygodniach przybyło z Waleheren 7000 cho-
rych żołnierszy do Anglii.

Zony znajdujących się w niewoli Fran-
cuskiej Anglików (powracają teraz z Portugalii
do Anglii.

Z Anglii popłynęła część 9go regimentu
lekkiej dragonii do Kadyxu. Do tegoż portu
przybyła fregata San Leandra z Werakruz z
4 milionami piastrow.

D. 25 Października o godzinie 10 w wie-
czor czuć się w Lizbonie dało trzęsienie zie-
mi, które jednak żadney nie wyrządziło szkody.

Junta Hiszpańska wydała Danii formal-
nie wojnę, i w oświadczeniu swoim wylicza
mniemane urazy, które rozciągają się nawet
aż do postępcwania względem Romany, &c.

Do Francuskich i Hollenderskich portow
nie będą więszoj pozwolenia żeglugi dawane.

Dworska gazeta pod d. 11 Listopada za-
wiera list P dpułkownika Carol, z obozu na
wzgórkach przy Tamames pod d. 19 Października.

do hrabięgo Bathurst, sekretarza stanu
do spraw sagraicznych. — Wojsko Mar-
szalka Ney (wyraczy tego listu) którym do-
wodzi teraz Jenerał Marchand, uderzyło weso-
ray w 10,000 piechoty i 1200 jazdy z 14 dzia-
łami na wojsko Hiszpańskie, które stało
na wzgórkach Tamames, powyżey Ciudad Ro-
drigo, z polacy Salamanski, sied leko granic-
oy Portugalskiej. Atak nastąpił w 3 kolon-
nach. Część Hiszpańskiej jazdy, która zasia-
nie miała linie z lewego boku, umarła na-
raz w początkach. Wszczęła się potem z
przednią strażą pod dowództwem Jenerałow
Mondizibal i Carrera uporeczywa walka, k-
ra trwała aż do godziny 3 po południu. Prze-
dnia straż Jenerala Ballasteros usydwala się
także w bitwie. Atak z strony nieprzyjaciela
uszkadzający został z usydwianą odwagą i
nieustraszonnością. Strata Hiszpańska wynosi 300
ludai. Sześć dni, które były w początkach
przez ucieszkę jazdy utracone, odsyskane na-
sad zostały. Hiszpańskim wojskom w liczbie
18,000 ludzi dowodził w tej rozprawie Xte-
dal Parque.

Z Kopenhagi d. 2. Grudnia.

Dzisiejsza gazeta rządowa zawiera co na-
stępuje:

"Lubo J. K. Mość nie wątpi weale, iż
wydane nie dawno rozkazy zabraciałe wpro-
wiedzenia wszelkiego gatunku towarow An-
gielskich, nayścisley są do, stajane, usnad wsz-
leko dla tem większego bezpieczeństwa wy-
znaczyć d. 25 p. m. komisyye do miast Te-
singi, Husum, Glückstadt i Altony, dla prze-
trąsnienia tamteyszych towarow, o których
jest podeyrzenie, że są Angielskie.,,

Porucznik Warendorph przybył tu go-
rem z Norwegii, z gabietowy goniec Gias z
Jönkööing. W przeszłym tygodniu przybył
tu także goniec Francuski.

Na Bałt przybyły znowu dwa liniowe angielskie okręty.

Wesorał pobiegł stąd, goniec do Jönköping. W krótko oczekujemy wiadomości o wypadku taniejszych układów.

Były Król Szwedzki zasiadł się ciągle w Grönsholm, gdzie nawet zimować będzie.

Przy Karlskronie zgromadza się, irk mowia, wielka przewozowa flota, która składa się ma z wszystkich na Bałtyckim morzu sasy-

dujących się kupieckich okrętów, które pod zastawą wojennych okrętów do Anglii popłyną.

C B N A 2 8 0 Z

Na targu w Krakowie d. 18 i 19 Grudnia 1809.

Morsze Pizunicy	-	-	zl. pol.	60	do	68
- Zyta	-	-	-	46	-	52
- Jęczmień	-	-	-	36	-	42
- Owies	-	-	-	31	-	35
- Grocha	-	-	-	40	-	48
- Makuszyki	-	-	-	60	-	88

D O N I A S I E N I A

Podaje się do wiadomości, że dnia 27 Listopada b. r. na gościńcu z Krakowa do Krzeszowie idącym zostawiony został pałac z kilku baskociami; koby praco rozumiał mieć prawo do tej zguby, niechaj się zgłosi do Dominium Modłowej Wielkiej, a tam okazawszy dowody słuszne odbierze swą należność. Dnia 9 Xbra 1809.

Podaje się niniejszym do publicznej wiadomości, iż dom szlachecki o dwóch pięterach, do winnego handlu przystosowany pod Nrem 521 na ulicy Floryańskiej na rogu przy samej bramie Floryańskiej sytuowany, wraz z piwnicami, stajniami, z wozownią, i innymi przyległościami każdego czasu jest do sprzedania, lub też do najęcia. Zyczący sobie takowego domu dziedzicznie lub arendownie nabyć, mogą się u właściciela także na dole mieszkanego zgłosić. W Krakowie d. 2 Grudnia 1809.

Dom o jednym piętrem z pięknymi posadzką wykładanemi pokojami, z kuchnią, spiżarnią, z piwnicami, stajniami, niemięty z ogrodem fruktowym i kuchennym na niższej Wesoły zaraz przy Mikołajskiej bramie pod Nrem 249 sytuowany, jest każdego czasu do sprzedania. Zyczący sobie takowego domu nabyć mają się u W. Adwokata Niemca na wyższej Wesoły pod N. 195 mieszkanego zgłosić, i tam o senie wiadomość powziąć.

Gdy Opatrzność pobłogosławiła usiłowanie naszym walecznym Rywry i patryotyzmowi narodu, obdarzając kraj ten pokojem, wyflawiającym mu widoki przetrwania sławy i pomysłowości JP. Grze i jego sonda pierwszym postanowieniem P. Röembild, celem stanąć się pożytecznym w narodowi, który z przywiązania ze swoją przybierała oyczyznę ustanawiając tu w Krakowie dom edukacyjny dla młodych Panien. Ustanowienie to przez wzgląd na charakter duszy i talenta uczących najlepsze obiciele skutki. Potwierdzonem będąc przed wojną lepsze ustania, zawieszona przez okoliczności, ma tę korzyść, że początek swoy mając z łaskawką publicznej szczęśliwości, przyczyni się do niej bez wątpienia, i z nią się wznieść.

W prakonieniu, iż wiadomienie o tem jest gatunkiem przysługi uczynionej publiczności, spieszą się z podaniem go do gazet, mieszkanie ich jest na ulicy Floryańskiej pod Nr. 535 w domu P. Szauca na I-wszym piętrem.

Dobra Dobrowoda z przyległościami składającymi się ze wsiow Dobrowoda, Baranow, i Olganow w Woiewodztwie Sandomierskim powiecie Wiślickim leżące, są do sprzedania lub do zamiany za inne dobra w Galicyi, kto sobie życzy tych dóbr nabyć przez kupno lub zamianę, ma się udać do dziedzica tych dóbr do W. Geburg w Tarnowie.

Opisanie Koni, które z dnia 20 na 21 b. m. są stajni pod Nrem 21 na Kleparzu poddany z wsi Zarogow ukradziono.
1. Klacz cisa 6 lat mająca, i kolton w ogonie.
2. Zrebiec szpakowatey maści, 2 lata mający.

Urząd Administracyjny Powiatu Krakowskiego, stosownie do rozkazu Rządu Centralnego pod dniami 24 Listopada r. b. Nro. 3967 zapadłego, wzywa wszystkich Duchownych Powiatu swego, oraz wszelkie Gynnazya i szkoły, (wyjąwszy te, które jeszcze za zeszłego Rządu pod inspekcją sążną powiatoweg, nie były) do podania, jakie summy, jakie natury, z jakiego powodu, jakiey ilości i na jakim procencie miały w skarbie zeszłego rządu Austryackiego odkowane. Takowe podania, ażeby podług przepisanych Normaliow, w przeciągu dni 14tu Urzędowi Administracyjnemu przysłane zostały, zaleca się, a to pod karą szer. zł. 10 do kasy Cyrkularney. W Krakowie d. 10 Grudnia 1809 roku.

St. Wodzicki V. Pr.

Felix Grodzicki, Sek. Jen.

Gdy także w Galicyi jako prowincyi do Xięstwa Warszawskiego wcielony Lotterya Jego Kr. Mości Króla Saskiego, Xsia Warszawskiego jest pozwolona, więc niniejszym podaie do wiadomości, że chcący utrzymywanie filialną kolektę pod warunkami, ma się do maie przez listy franko adreffowane udać. W Poznaniu d. 4. Grudnia 1809.

Baer. Kaskel.

Oaaymie się, iż bieg Poerty przez Mogilany do Morawy, Czech Austrii i t. zaczyna być otwartym, i listowa Poesta odchodzić będzie z Krakowa dwa razy w tydzień. to jest w poniedziałki, piątki. Wszyscy więc niniejszym obwieszczeniem intereffowani, mają się do tego rozrządzenia stosować, które ażeby do wiadomości publiczney dostać, ma być w mieście obwołasym i do gazet podanym. W Krakowie d. 11 Listopada 1809.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

Felix Grodzicki, Sekretarz Generalny.

Kochanowski.

Urząd Administracyjny Powiatu Krakowskiego podaje do publiczney wiadomości, iż na zawakowane miejsca Fizyka i Chirurga Cyrkularnych Krakowskich, na pierwszego P. Wytyzkiewicza Doktor Medycyny, na drugiego P. Auier Chirurga miejski Krakowski mianowani zostali, o czym w tym celu publiczność obwieszcza się, ażeby w zachodzących zdarzeniach każdy regulować się umiał.

W Imieniu Najleśnicyszego Napoleona Wielkiego, Cesarsa Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Reńskiej &c. &c. &c.

Sąd Szlachecki Lubelski wazem i k. zdemu w szczególności powszechnie wiadomo czyni że Komornik powiatu Siedleckiego Wny Teodor Noel od Urzędu Komorniczego przez Najwyższy Rząd Centralny obydwosh Galicyi, podobnie Wny Laskowski, Komornik powiatu Siedleckiego dla słabości ustawiezney od tegoż urzędu przez Wysoki Trybunał Appellacyi Krakowskiej uwolnionemi zostali. Wszyscy więc, którzyby z okazji sprawowania urzędu przeciwko wspomnianym Komornikom jakowe pretensya mieli, z takowemi w przeciągu roku jednego od daty dostieyszey rachować mianego, zgłosić się mają; gdyż inaczej takowa uwazaniemie nie będą i kasoye przez nich złożone, nazad im zwroczone zostana.

Dan w Lublinie dnia 23 P. ździernika 1809.

Wincenty Jlnicki Prezes.

Dolinski.

Gałęzowski.

Z Rady Sądow Szlacheckich Lubelskich.

Bilinski Sekr.

W depozycie Sądu kryminalnego Lubelskiego znayduta się kwota 110 zł. pol. za klasę brudno kasztanową z kradzierzy pochodzącą, Woytkowi Gospodarczykowi z Lemszczyzny odebraną. O czem właściciela przez Gazety się uwiadomiz.

W Krakowie dnia 9 Grudnia 1809.

Czapski.

Dwom chłopcóm wychodzącym za miasto 19 sztuk gitek odebrano, których prawy właściciel do tuteyszey Policji Dyrekeyi dla odebrania onych zgłosić się ma.

W Krakowie dnia 7 Grudnia 1809.